

## “Λοξό” Χαμόγελο...

*“Οι άνθρωποι της πράξεως που δεν έχουν θεωρητική παιδεία χάνονται στις λεπτομέρειες, οι άνθρωποι της θεωρίας που δεν έχουν πρακτική άσκηση χάνονται στις γενικότητες. Το να κατέχεις ισόρροπα και τα δύο είναι δώρο μεγαλοφυΐας.”*

(Leonardo da Vinci)

*“Ο δάσκαλος που αξιολογεί τις επιδόσεις των μαθητών του πρέπει να ξέρει να εργάζεται με ένα δηλητήριο : όταν το χρησιμοποιεί σωστά γίνεται φάρμακο, όταν το χρησιμοποιεί λανθασμένα φέρνει την καταστροφή.”*

(O. Willmann)

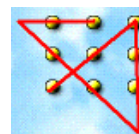
*“Η δημοκρατία μας αυτοκαταστρέφεται διότι κατεχράσθη το δικαίωμα της ελευθερίας και της ισότητας, διότι έμαθε τους πολίτες να θεωρούν την αυθάδεια ως δικαίωμα, την παρανομία ως ελευθερία, την αναιδεια του λόγου ως ισότητα και την αναρχία ως ευδαιμονία”*

(Ισοκράτης)

Αυτά τα διαχρονικά αποφθέγματα έχουν γίνει εξώφυλλο στο φάκελο που κουβαλάω κάθε μέρα στο σχολείο... Και αυτό για να μη “ξεχνιέμαι”, να μην “παρασύρομαι”...

Τις διάλεξα ως θεμέλια πάνω στα οποία θέλω να πατώ, να “κτίζω” και να “κτίζομαι”.

Τριγωνικά θεμέλια. Μοιάζουν ασταθή. Κι όμως είναι έτσι για να μου φωνάζουν να βγαίνω που και που απ’ το “τετράγωνό” μου, να σκέφτομαι “έξω από το κουτί”. Να βλέπω και να αντιλαμβάνομαι τα πράγματα και από άλλες οπτικές γωνίες (όχι αυτές που μας έμαθαν ή έχουν επικρατήσει είτε γιατί όντως περιέχουν αλήθεια, είτε είναι τεχνητές, περίτεχνα δομημένες ώστε να μοιάζουν αληθινές).



Μια τέτοια απόπειρα θα προσπαθήσω να κάνω και τώρα αναφέροντας τι είναι για μένα ο “νέος” παιδαγωγός.

Για μένα λοιπόν, αυτός ο “νέος” παιδαγωγός δεν υπάρχει, καθώς δεν υπάρχει και ο “παλιός”. Για να σας προλάβω και πριν με χαρακτηρίσετε μηδενίστρια, πεσιμίστρια ή ο,τιδήποτε άλλο, επιτρέψτε μου να εξηγήσω τι εννοώ.

Καταλαβαίνω ότι ο όρος “νέος” χρησιμοποιείται για να γίνει ένας διαχωρισμός ώστε να αναφερθούν χαρακτηριστικά, δεξιότητες, ικανότητες κ.τ.λ. που πρέπει να έχει ο παιδαγωγός σήμερα. Για μένα όμως, όπως προανέφερα, δεν υπάρχει παιδαγωγός του χθες, του σήμερα ή του αύριο.

Παιδαγωγός ήταν, είναι και θα είναι ο άνθρωπος, ο δάσκαλος, ο καθηγητής που μαθαίνει απ’ το χθες, ζει στο σήμερα (με ό,τι συνεπάγεται αυτό σε γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες κ.τ.λ.), οραματίζεται το αύριο και ΠΡΑΤΤΕΙ σε κάθε έκφραση της ζωής του προς αυτή την κατεύθυνση.

Είναι αυτός που συνειδητοποιεί ότι σε κάθε του έκφραση, αντίδραση, γκριμάτσα, είναι πάνω του πολλά ζευγάρια μάτια ακόμα και αν φαίνεται ότι δεν τον κοιτά κανείς.

Είναι αυτός που αντιλαμβάνεται το μέγεθος της ευθύνης που του αναλογεί απέναντι στους μαθητές του και στέκεται στο ύψος της περίπτωσης.

Είναι αυτός που “διδάσκει” ακόμα και χωρίς να πει λέξη. Χωρίς “κήρυγμα”, φανφάρες και ψευδο-ηρωισμούς, αλλά απλά με τη στάση και τη θέση που επιλέγει να πάρει τόσο στις απλές καθημερινές καταστάσεις που προκύπτουν στη σχολική και όχι μόνο ζωή, όσο και στις δύσκολες και τραγικές.

Είναι αυτός που εξυμνεί τα ανθρωπιστικά ιδανικά, κάνοντας τα πράξη στη ζωή του.

Είναι αυτός που όσο και αν προσπαθεί να μη το κάνει, όταν αντιληφθεί ότι έχει αδικήσει άθελα του, θα ζητήσει συγγνώμη και θα επανορθώσει.

Είναι αυτός που συνειδητοποιεί ότι είτε το θέλει είτε όχι, από τη στιγμή που διάλεξε να μπει σε τάξη, είναι παράδειγμα για τους μαθητές του και επιλέγει να είναι παράδειγμα προς μίμηση και όχι προς αποφυγή.

Είναι αυτός που δείχνει το μονοπάτι απλά περπατώντας σε αυτό, ευχόμενος ότι κάποιος από τους “σπόρους” που ρίχνει θα ευδοκιμήσουν.

Είναι αυτός που επιλέγει να γίνει το “σκαλοπάτι” που θα πατήσει ο μαθητής και βλέποντας έτσι μακρύτερα, θα αντιληφθεί τον κόσμο και τον προσωπικό του τόπο μέσα σ’ αυτόν.

Είναι αυτός που με ένα “σπρώξιμο” θα οδηγήσει το μαθητή στο δρόμο της αναζήτησης της εντελέχειας του.

Είναι αυτός που βλέπει ότι κάτι έχει σήμερα ο Γιώργος, η Καλλιρρόη, ο Άντυ, ο Απόστολος, ο Μπέρκ... και δε γυρίζει το βλέμμα του από τη άλλη, γιατί τον αφορά.

Είναι αυτός που είναι ανοικτός στο να μάθει ή να ξαναμάθει από τους μαθητές του. Που έχει αντιληφθεί ότι αν έχει τα μάτια και τα αυτιά του ανοικτά μπορεί να πάρει

“μαθήματα” ζωής... “Μαθήματα” που θα τον κάνουν να ξαναθυμηθεί τι πραγματικά αξίζει.

Είναι αυτός που όταν φεύγει απ’ το σχολείο νιώθει ότι “άδειασε” γιατί τα έδωσε όλα και όταν επιστρέφει την άλλη μέρα και αντικρίζει την αυλή γεμάτη παιδιά, ένα “λοξό” χαμόγελο σχηματίζεται στα χείλη του και γεμίζει ενέργεια και ζωή...και νιώθει ότι βρίσκεται ακριβώς εκεί που ανήκει... και συνεχίζει πάλι απ’ την αρχή...

Είναι όλα αυτά και άλλα τόσα, αλλά επειδή τώρα κινδυνεύω να χαρακτηριστώ ρομαντική και ουτοπίστρια θα αναφέρω ότι με βρίσκει σύμφωνη ο νιτσεϊκός ορισμός του μηδενισμού όσον αφορά τον κόσμο μας, που αναφέρει : *“Μηδενιστής είναι ο άνθρωπος που πιστεύει ότι ο κόσμος όπως είναι, δεν πρέπει να είναι, και ο κόσμος όπως θα έπρεπε να είναι, δεν μπορεί να υπάρξει”*... Αυτό όμως δεν είναι μηδενισμός, αυτό είναι υπέρτατος ρεαλισμός!...

Ίσως κάποιος ενστερνιζόμενος το νιτσεϊκό πνεύμα όσον αφορά τα παραπάνω, θα μπορούσε να πει “γιατί τότε να προσπαθούμε;”. Η δική μου “ανάγνωση” όμως με οδηγεί στο να πω ότι ακόμα και αν καταλαβαίνουμε ότι ποτέ δε θα φτάσουμε στο σημείο που οραματιζόμαστε για αυτό τον κόσμο, δε σημαίνει ότι πρέπει να σταματήσουμε να οδεύουμε προς τα εκεί. Και αυτό γιατί είναι σίγουρο ότι θα φτάσουμε σε ένα σημείο καλύτερο από αυτό που είμαστε τώρα.

Θα προσθέσω λοιπόν, ότι ο παιδαγωγός, χωρίς να έχει αυταπάτες, φρούδες ελπίδες, ή τη ψευδαίσθηση ότι μπορεί να αλλάξει τον κόσμο, οφείλει να αναγνωρίσει και να αναλάβει τη ατομική του ευθύνη μέσα στην ομάδα-κοινωνία-κόσμο στον οποίο ζει και να φροντίζει να αλλάξει τον εαυτό του και το δικό του μικρόκοσμο προς το καλύτερο...Τότε δε θα έχει τίποτα άλλο να κάνει παρά να ελπίζει και να εύχεται ότι συνεχιστές σε αυτό θα είναι οι άνθρωποι που πραγματικά θα έχει καταφέρει να “αγγίξει”.

Δεν ανέφερα συνειδητά τίποτα όσον αφορά τις γνώσεις στο γνωστικό αντικείμενο ή άλλες γνώσεις που όλοι θεωρούμε αυτονόητο σήμερα ότι πρέπει να έχει ένας εκπαιδευτικός, γιατί θεωρώ ότι θα αδικούσα τον όρο “παιδαγωγός”. Και εξηγώ τι εννοώ...

Τον “τίτλο” του καθηγητή ή του δασκάλου, κοπιάζεις και τον κερδίζεις μία φορά (παίρνεις πτυχίο/α, μεταπτυχιακό/α, διορίζεσαι (ή μάλλον διορίζοσουν), είσαι αναπληρωτής, ωρομίσθιος, μειωμένου ωραρίου ή ότι άλλο χαρακτηρισμό σου δίνουν). Κατάφερες και τον πήρες τον “τίτλο”... Και επειδή δεν θέλεις να είσαι στάσιμος, επιμορφώθηκες και στους Η/Υ (πήρες και το Β’ επίπεδο), παρακολούθησες και ένα σωρό σεμινάρια, και έχεις όλα τα εφόδια όσον αφορά τον εαυτό σου (γιατί μέσα δεν έχεις και πολλά...) να κάνεις ένα μάθημα τέλειο. Όλα

αυτά, αν τα αξιοποιήσεις, μπορούν να σε κάνουν καλό καθηγητή/δάσκαλο. Δε σε κάνουν όμως παιδαγωγό.

Τον “τίτλο” του παιδαγωγού τον διεκδικείς και τον κερδίζεις ή τον χάνεις κάθε μέρα.

*Βασιλειάδου Πολυξένη*

*Εκπαιδευτικός ΠΕ19*

*MSc στα Πληροφοριακά Συστήματα*